

Classes Pràctiques d'Aplicacions Lineals

Classe pràctica 2

Prob 2 Considerem l'aplicació

$$\begin{aligned} f : \mathbb{R}_2[x] &\rightarrow \mathbb{R}^2 \\ p(x) &\mapsto (p(0), p(1)) \end{aligned}$$

- 1) Demostrau que f és una aplicació lineal. **1.5 pt.**
- 2) Trobau el nucli de f i una base. **1.5 pt.**
- 3) Trobau la imatge de f i una base. **1.5 pt.**

(Examen setembre 2008)

Prob 3 Si $p(x)$ és un polinomi de $\mathbb{R}_n[x]$, designem per $p'(x)$ la seva derivada. Considerem l'aplicació

$$f : \mathbb{R}_3[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$$

definida com: $f(p(x)) = p'(x)$.

- a) Demostrau que és una aplicació lineal. **1.5 pt.**
- b) Trobau la matriu associada a aquesta aplicació lineal respecte a les bases canòniques. **1.5 pt.**
- c) Trobau la matriu associada a aquesta aplicació lineal si consideram la base canònica de $\mathbb{R}_3[x]$ i la base $\{1, 1+x, 1+x^2\}$ de $\mathbb{R}_2[x]$. **2 pt.**

(Examen, febrer 2004)

Solució classe pràctica 2

Prob 2 Considerem l'aplicació

$$\begin{aligned} f : \mathbb{R}_2[x] &\rightarrow \mathbb{R}^2 \\ p(x) &\mapsto (p(0), p(1)) \end{aligned}$$

- 1) Demostrau que f és una aplicació lineal. **1.5 pt.**
- 2) Trobau el nucli de f i una base. **1.5 pt.**
- 3) Trobau la imatge de f i una base. **2 pt.**

Solució:

1) f és aplicació lineal

- Vegem que $f((p+q)(x)) = f(p(x)) + f(q(x))$. Efectivament,

$$f((p+q)(x)) = ((p+q)(0), (p+q)(1)) = (p(0)+q(0), p(1)+q(1)) = (p(0), p(1)) + (q(0), q(1)) = f(p(x)) + f(q(x))$$

- Vegem que $f((tp)(x)) = tf(p(x))$,

$$f((tp)(x)) = ((tp)(0), (tp)(1)) = (tp(0), tp(1)) = t(p(0), p(1)) = tf(p(x))$$

2) Considerem l'isomorfisme $h : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}^3$ tal que $h(a+bx+cx^2) = (a, b, c)$. Com són isomorfs en lloc de considerar l'aplicació f podem considerar l'aplicació f' definida per:

$$\begin{aligned} f' : \mathbb{R}^3 &\rightarrow \mathbb{R}^2 \\ (a, b, c) &\mapsto (a, a+b+c) \end{aligned}$$

Cerquem $\text{Ker } f'$

$$\text{Ker } f' = \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 \mid f'(a, b, c) = (0, 0)\} = \{(a, b, c) \in \mathbb{R}^3 \mid a = 0, a+b+c = 0\}$$

Per trobar una base resollem el sistema $a = 0, a+b+c = 0$, i tenim $a = 0, b = -c$, per tant, $(a, b, c) \in \text{Ker } f'$ si

$$(a, b, c) = (0, -c, c) = c(0, -1, 1)$$

Aleshores una base del nucli de f' és $\{(0, -1, 1)\}$ i de f , $\{-x+x^2\}$ i $\text{Ker } f = \langle -x+x^2 \rangle$

3) Cerquem $\text{Im } f'$. Una base de \mathbb{R}^3 és $\{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)\}$, per tant,

$$\text{Im } f' = \langle f'(1, 0, 0), f'(0, 1, 0), f'(0, 0, 1) \rangle = \langle (1, 1), (0, 1), (0, 1) \rangle$$

Els vectors $\{(1, 1), (0, 1)\}$ són linealment independents, ja que cada un té davant un zero més que l'anterior. Per altra part, com $\dim \mathbb{R}^2 = 2$ tenim que $\{(1, 1), (0, 1)\}$ és una base de $\text{Im } f'$ i per tant, una base de $\text{Im } f$.

Finalment $\text{Im } f = \langle (1, 1), (0, 1) \rangle = \mathbb{R}^2$

Prob 3 Si $p(x)$ és un polinomi de $\mathbb{R}_n[x]$, designem per $p'(x)$ la seva derivada. Considerem l'aplicació

$$f : \mathbb{R}_3[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$$

definida com: $f(p(x)) = p'(x)$.

- a) Demostrau que és una aplicació lineal. **1.5 pt.**
- b) Trobau la matriu associada a aquesta aplicació lineal respecte a les bases canòniques. **1.5 pt.**
- c) Trobau la matriu associada a aquesta aplicació lineal si consideram la base canònica de $\mathbb{R}_3[x]$ i la base $\{1, 1+x, 1+x^2\}$ de $\mathbb{R}_2[x]$. **2 pt.**

(Examen, febrer 2004)

a) Sigui $p_1(x) = a_1 + b_1x + c_1x^2 + d_1x^3 \in \mathbb{R}_3[x]$, i $p_2(x) = a_2 + b_2x + c_2x^2 + d_2x^3 \in \mathbb{R}_3[x]$. Aleshores:

$$\begin{aligned} f(p_1(x) + p_2(x)) &= f(a_1 + a_2 + (b_1 + b_2)x + (c_1 + c_2)x^2 + (d_1 + d_2)x^3) = \\ &= b_1 + b_2 + 2(c_1 + c_2)x + 3(d_1 + d_2)x^2 = (b_1 + 2c_1x + 3d_1x^2) + (b_2 + 2c_2x + 3d_2x^2) = \\ &= p'_1(x) + p'_2(x) \end{aligned}$$

Per altra part,

$$\begin{aligned} f(tp_1(x)) &= f(ta_1 + tb_1x + tc_1x^2 + td_1x^3) = tb_1 + 2tc_1x + 3td_1x^2 = \\ &= t(b_1 + 2c_1x + 3d_1x^2) = tp'_1(x) \end{aligned}$$

Per tant, és una aplicació lineal.

b) Cerquem les imatges dels elements de la base canònica:

$$f(1) = 0; \quad f(x) = 1; \quad f(x^2) = 2x; \quad f(x^3) = 3x^2$$

Per tant, les coordenades de les imatges de la base canònica són, respectivament:

$$\begin{aligned} f(1) &\rightarrow (0, 0, 0); & f(x) &\rightarrow (1, 0, 0); \\ f(x^2) &\rightarrow (0, 2, 0); & f(x^3) &\rightarrow (0, 0, 3) \end{aligned}$$

i la matriu associada a l'aplicació lineal és:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

c) Posem les imatges dels elements de la base canònica en combinació lineal dels elements de la nova base.

$$\begin{aligned} f(1) = 0 &= 0 \cdot 1 + 0 \cdot (1+x) + 0 \cdot (1+x^2); & f(x) = 1 &= 1 \cdot 1 + 0 \cdot (1+x) + 0 \cdot (1+x^2); \\ f(x^2) &= 2x = -2 \cdot 1 + 2 \cdot (1+x) + 0 \cdot (1+x^2); \\ f(x^3) &= 3x^2 = -3 \cdot 1 + 0 \cdot (1+x) + 3 \cdot (1+x^2) \end{aligned}$$

Per tant, les coordenades de les imatges en la nova base seran:

$$\begin{aligned} f(1) &\rightarrow (0, 0, 0); & f(x) &\rightarrow (1, 0, 0); \\ f(x^2) &\rightarrow (-2, 2, 0); & f(x^3) &\rightarrow (-3, 0, 3) \end{aligned}$$

i la matriu associada a l'aplicació lineal en aquestes bases seria:

$$B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 & -3 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$